

Elinympäristölautakunnan vastaukset
arviointikertomuksessa vuodelta 2023 esitettyihin
havaintoihin

Talouden seuranta

Arviointikertomus:

Tarkastuslautakunta painottaa, että talouden seuranta ja analysointia on pidettävä esillä kaikessa päätöksenteossa. Kunnan velkamäärä on edelleen huomattava ja talouden volyyymien pienentyessä tunnusluvut ja niiden analysointi on yhä tärkeämpää.

EY:

Elinympäristöpalvelut seuraavat sekä palvelualueen johtoryhmässä että lautakunnassa säännöllisesti kuukausittaisia toteumia. Hankinnoissa hankintakriteerit täyttäviä asiantuntijoita ja urakoitsijoita valitaan edullisimman tarjouksen periaatteella.

Sisäinen tarkastus, valvonta ja riskienhallinta

Arviointikertomuksen suositus:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että palvelualueen johtajat tarkastavat kaikki alaistensa päätökset vuosittain. Tällä turvataan hyvän hallintotavan toteutuminen palvelutuotannossa. Tarkastuslautakunta katsoo, että on tarpeellista tuottaa valtuustolle tiedoksi palvelusopimuksen sisältöä ja kustannusvaikutusta esimerkiksi vuoden 2024 osalta. On myös tärkeää, että valtuustolla on toteutuneisiin kustannuksiin liittyvää faktatietoa sen tehdessä aikanaan päätöstä mahdollisten optiovuosien käytöstä.

EY:

Palvelujohtaja käy vuosittain läpi alaistensa päätökset. Mikäli palvelusopimuksella viitataan Monitoimikeskus Sillan palvelusopimukseen, se on voimassa vuoteen 2027 ja sen jälkeen alkaa mahdollinen viiden vuoden optio. Sen käyttämisestä tulee käydä neuvottelut Lujatalo Oy:n kanssa, sillä sopimuskumppani arvioi myös osaltaan sopimuksen jatkoedellytyksiä suhteessa liiketoiminnalleen asettamiin tavoitteisiinsa. Vuoden 2024 osalta tullaan tekemään koonti toteutuneista kustannuksista ja palvelusopimuksessa sovitusta tehdyistä toimenpiteistä. Palvelusopimuksen mukainen yhteistyöryhmä käsitteli asiaa 23.5.2024 ja totesi, että tiedot kootaan yhteistyössä.

Ennakoarviointi ja toiminnan suunnittelu

Arviointikertomus:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vaikutusten ennakoarviointeja tehdään vastaisuudessakin. Lautakuntia tulee pitää ajan tasalla talousarvion toteutuman kehityksestä vuoden aikana ja tehdä tarvittavat

korjaustoimenpiteet ajoissa. Talousarviosta on tärkeää kehittää sellainen, että se vastaa mahdollisimman hyvin todellisia kustannuksia. Muutostalousarviot pitäisi tuoda valtuustoon mahdollisimman pian asioiden tullessa ajankohtaiseksi. Alibudjetointia tulee välttää hyvällä toiminnan suunnittelulla ja asiantuntevalla ennakoarvioinnilla.

EY:

Yritysvaikutusten arviointilomake on todettu huonosti tarpeita vastaavaksi ja se tullaan uudistamaan osana elinkeino-ohjelmasta johdettavia toimenpiteitä vuonna 2025, sillä ohjelma valmistellaan valtuuston 11.11.2024 päätökselle. Kaavoituksessa noudatetaan MRL:n mukaisia ennakoarviointeja. Lautakunta saa kuukausittaiset talousarvion toteumat aina, kun kirjaus on lukittu. Mahdollisiin muutostalousarvioihin valmistaudutaan ajankohtaisesti koko kunnan talousarvioaikataulujen mukaisesti. Alibudjetointi ei ole toimintatapana käytössä ja toisinaan hyvästäkin ennakoarvioinnista huolimatta lopullinen investointeihin liittyvän työn ja materiaalien hinta muodostuu markkinatilanteen mukaan kilpailutuksen yhteydessä. Talousarvio on paras tekohetken arvio ja tilinpäätös kuvaa lopullisen toteuman.

Investointihankkeet, menojen kirjaaminen ja määrärahat

Arviointikertomus:

Investointihankkeissa on tärkeää, että kaikki ko. hankkeeseen liittyvät menot kirjataan hankkeen investointimenoksi, eikä osaa kuluista kirjata käyttötalousmenoiksi. Usealle vuodelle ajoittuvissa investoinneissa tulee huomioida, että valtuusto myöntää talousarviossa määrärahan vain talousarviovuodelle. Mikäli hanke etenee niin, että ko. vuodelle varattu määräraha ei riitä, pitää lisämäärärahapäätös valtuustolta saada ennen kuin sitovia päätöksiä esim. urakoista voidaan tehdä.

EY:

Noudatamme kirjanpidosta saatuja ohjeita siitä, miten kustannuksia kirjataan investointien ja käyttötalouden puolelle. Mikäli esimerkiksi 10 000 euron investointi toteutuukin alle talousarvion ja alle 10 000 euron investointirajan, se on siirrettävä käyttötalouden puolelle. Mikäli johonkin investointihankkeeseen teetetään ensin suunnitelma ja investointi ei toteudukaan, suunnittelukustannukset siirretään käyttötalouteen. Lisäksi esimerkiksi rakennusten purkukustannukset ovat käyttötalouden menoja, vaikka tilalle rakennettaisiin uusi rakennus. Urakat jakautuvat käytännössä suunnitteluun ja toteutukseen tarvittavine päätöksineen, valitus- ja toteutusaikoinen, mitkä eivät elä kalenterivuoden ajassa. Sopimuksia ei tehdä ehdollisena, että työt saattavat seisahtua vuoden lopussa sillä näin menetellen tuskin saisimme urakkatarjouksia. Valtuuston myöntämien määrärahojen osalta noudatamme talousarviossa hyväksytyjä toimenpiteitä myös ylivuotisten hankkeiden

(esimerkiksi Hämeenkyrönväylä) osalta silloin, kun valtuusto ei ole maininnut erikseen haluaan puuttua hankkeiden pätkimiseen ja jatkamiseen ylivuotisina (esimerkiksi Hämeenkyrötalo). Mahdolliset lisämäärärahaesitykset tuodaan osana muutostalousarvioita lautakunnan kautta valtuustolle.

Investointihankkeet, kokonaiskustannusarvio ja määrärahat

Arviointikertomus:

Tarkastuslautakunta suosittaa kirjaamaan useampivuotisissa investointikohteissa talousarvioon kokonaiskustannusarvion sekä jo toteutuneet kustannukset. Mikäli lautakunta näkee tarpeelliseksi siirtää hyväksytyt investointien työsuunnitelman sisällä määrärahoja kohteelta toiselle, pitää perustelut kirjata lautakunnan päätökseen. Tarkastuslautakunta suosittaa kirjaamaan useampivuotisissa investointikohteissa talousarvioon kokonaiskustannusarvion sekä jo toteutuneet kustannukset.

EY:

Talousarviossa on tuleva vuosi ja suunnitteluvuodet, mistä näkee kokonaiskustannusarvion. Summia tarkistetaan tarvittaessa aina tulevan vuoden talousarviossa. Tilinpäätöksessä näkee vuotuiset toteumat.

Hallintopalvelut, joukkoliikenne

Arviointikertomus:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunta tukee joukkoliikenteen käyttöä. Lautakunta pitää myös tärkeänä sitä, että neuvotteluja liikennöitsijän ja naapurikuntien kanssa ylläpidetään.

Konserni

Arviointikertomus:

Kunnan väkiluku on vuoden 2023 aikana kasvanut aikaisemmasta. Tarkastuslautakunta näkee kasvumuutoksen positiivisena asiana ja pitää tärkeänä, että väkiluvun kasvua tuettaisiin vuokra-asuntotuotannolla. Tarkastuslautakunta kannustaa konserniyhtiöitä miettimään vuokra-asuntotuotannon lisäämistä.

ELINYMPÄRISTÖPALVELUILLE KOHDISTETUT HAVAINNOT:

Elinympäristöpalvelut, hankinnat

Arviointikertomus:

Kunnan tehtäväkentän muuttuessa elinympäristöpalvelujen painoarvo lisääntyi ja palvelualueen merkityspalvelutuotannossa korostui. Siksi onkin tärkeää, että toiminta on laadukasta. Pöytäkirjat pitää tehdä hankinnoista määräysten edellyttämällä tavalla ja täsmällisesti, ohjeita pitää noudattaa.

EY:

Elinympäristöpalvelut tuottaa monipuolisia lakisäätteisiä rakennetun ympäristön hyvinvointi-, vetovoima- ja elinvoimapalveluita, jotka kohdistuvat kaikkiin kunnassa asuviin ja täällä liikkuviin. Palvelualue noudattaa kunnan hankintaohjeita.

Henkilöstö

Arviointikertomus:

Tarkastuslautakunta suosittelee palvelualueita tarkastelemaan henkilöstöön liittyviä operatiivisia riskejä sekä lisäpanostuksen tarvetta. Asioita tulee pyrkiä katsomaan myös toiminnan näkökulmasta, eikä pelkästään talouden kannalta.

EY:

Palvelualue tarkastelee resurssejaan kokonaisuutena sekä toiminnan että talouden kannalta. Tarvittavat esitykset laaditaan lautakunnalle ja edelleen valtuustolle osana talousarvioita. Erityisesti katu- ja viheralueiden tehtävät ovat lisääntyneet ja kasvavat kaavoituksen, liikenteellisten hallinnollisten muutosten ja kasvavan korjausvelan myötä.